

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Clavdii Aqua-Vivae Societatis Iesv Præpositi
Generalis V. Meditationes In Psalm. 44. et 118**

Acquaviva, Claudio

Coloniæ Ubiorum, 1616

Samech, id est, Adiutorium. Octonarius XV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50645)

Samech, id est, Adiutorium.

Octonarius XV.

113 **I** Niquos odio habui: & legem tuam dilexi.

114 Adiutor, & susceptor meus es tu: & in verbum tuum super speravi.

115 Declinate à me maligni: & scrutabor mandata Dei mei.

116 Suscipe me secundum eloquium tuum, & viam: & non confundas me ab expectatione mea.

117 Adiuua me, & saluus ero: & meditabor in iustificationibus tuis semper.

118 Spreuisti omnes discedentes à iudicijs tuis: quia iniusta cogitatione eorum.

119 Præuaricantes reputaui omnes peccatores terræ: idè dilexi testimonia tua.

120 Confige timore tuo carnes meas: à iudicijs enim tuis timui.

113. Ini-

113 Iniquos odio habui : & legem tuam dilexi.

Iniquorū
displicet
iniquitas
non natu-
ra.

QUOD tibi displicet, placere mihi non potest. Quod ipse odio habes, amare non possum, qui te, & legem tuam ex animo dilexi. Iniquos odio habui, quia iniqui sunt, id est, à lege tua discedunt. Quod ipse fecisti in eis, proba, & diligo, hoc est naturam, quam bonam bonus autor fecisti. Quod ipsi fecerunt, hoc est iniquitatem, odi, & execror. Imagini quippe tuæ, quam decoram condidisti, ipsi adulterinam, fœdamque superinduxerunt, & piceo quodam colore formosam denigrarunt. Quoniam iniquitatis, & mendacij pater persuasit voluntati illorum similitudinem voluntatis suæ, qua in veritate non stetit. Quomodo ergo diligam, quos diabolo factos esse similes agnoui, cuiusque tetram imaginem superinduisse?

Ex odio
est primò
propter
fœditatē.
Secundò,
propter
recessum
à Deo.
Tertiò,
propter
scandalū.
Iusti com-

Odio autem habui tum propter fœditatem, quæ ex tua luce mihi supra modum apparuit: tum quia à te recesserunt, cui toto affectu inhæreo: tum etiam, quia odorem tuum inter homines fœtere faciunt: tum quia scandalo, & ruinæ alijs sunt: tum etiam, quod me dissonantia morum ad peiora detrahunt. Facit autem hoc odium, ut te ipsum magis diligam: me mutabilem agnoscens in tuo lumine humiliem: à

te

te supplex auxilium, & confirmationem *moda ex*
 expetam : vitam hanc paleis, & zizanijs *peccato-*
 intermistam deplorans grauatè feram : ad *ribus.*
 mundiorem, & quietiorem aspirem, & su-
 spirem : pro his gemebundus ad te preces
 effundam, si quo modo des eis spiritum
 pœnitentiæ, vt à vanitate ad veritatem trā-
 seant : & tenebras exuentes luce tua vestiā-
 tur : & cetera cum odio proijcientes, tibi
 vni toto pectore adhæreant. Ita sanè illos
 odio habui, & legem tuam dilexi, quæ, vt
 mihi odij erga iniquitatem causa est, ita &
 compassionis erga iniquos, & amoris erga
 te mihi incentiuum fuit.

114 Adiuutor, & susceptor meus es tu :
 & in verbum tuum supersperaui.

IN Hebræo significantius, pro adiutore,
 latibulum : pro susceptore clypeus, vel
 scutum. Quibus vocibus significatur, non
 quocūque modo te esse adiutorem meum,
 sed intra viscera misericordiæ, quasi intra
 latibulum abscondendo. Quid timeat, qui
 intra te latitat? quis inimicus in hoc lati-
 bulum perrumpat. Clypeus à circumdan-
 do, & sepiendo, atque concludendo voca-
 tur. O susceptorem non qualemcunque,
 sed scutum protegens, atque circumdans.
 Iaculetur sagittas ignitas, qui sagittat in
 obscuro, sub hoc clypeo tutus sum. *Psal. 10.*
 Vti-
 nam ab eius velamento nunquam rece-
 dam,

Deus Ta-
 sto lati-
 bulum.

Et cly-
 peus.

Psal. 10.

dam, & vulnera non formido. Hanc autem mihi protectionem non arroganter vsurpo sed quoniam verbum tuum, & promissio tua sperare me facit.

Supersperare significat Primò bene fundatam spem. Psal. 145.

Sed quid est supersperavi, ἐπὶ ἄλπισα? vehementer speravi: firma basi subnixus speravi. Spes enim, qui in homine ponitur, fallax, & vana est. Nesciunt, nolunt, nequeunt me iuuare. Exhibet spiritus Principis, & reuertetur in terram suam. Quam malè innititur, qui innititur super eo? Tu autem Domine, si tibi innitatur sustinens te, in te sperans, non sustinebo mendacem; non eum, qui falli possit; non eum, qui non sit inuenturus, quod det. Nec falli potes, nec fallere, non magis, quam egere vt dare non possis. Ideò in verbo tuo non solum speravi, sed supersperavi.

Secundò, semper magis sperare. Ambros.

Tertiò, spe supra humana.

Quartò, res superiores.

Quintò, etiã contra spem.

Supersperare autem eius est, qui semper addit ad sperandum: &, cum sperauit aliquid, iterum sperat, & spe proficit, extendens se semper ad superiora, & ea quæ præterijt obliuiscens.

Supersperavi etiam, quia plusquam humana fiducia speravi, sed in te, in quo solo superspes est.

Nec vulgaria, aut temporalia à te speravi, sed superiora, cælestia, & æterna, ideò supersperavi.

Supersperavi etiam, quia memini dictum à Spiritu tuo; vt, qui tribulationem
super

super tribulationem expectat (quibus cor-
ripis, purgas, sanctificas) ipsi etiam spem
super spem praestolentur. Spes enim non
confundit: ideo supersperaui.

*Isai. 28.
secundum
Sep: uag.
Rem. 5.*

115 Declinate à me maligni, & scruta-
bor mandata Dei mei.

MALI, & peruersi homines siue cum Iniqui
premunt, siue cum honorant, & ob- bonis im-
sequuntur, mirum quantopere à lege Dei pedimen-
auocent: quæ non nisi in tranquillitate to.
cordis, & sancto otio discitur. Quare Sa-
piens monet sapientiam discendam in *Eccl. 38.*
otio. Ideo, vt legem Dei perscrutari va-
leam, iniquos à me declinare, & recedere
iubeo. Nocent premendo, nocent exem-
plo, nocent occupando. Declinate à me,
& scrutabor. Sed, cum omnes maligni im- *Maximè
demonēs.*
pediant, illi præ ceteris intelligendi sunt,
qui priuilegio malignitatis Maligni spiri-
tus vocantur: illi præ ceteris impediunt, &
præ ceteris arcendi, qui mille modis ab
omni quidem bono, vel opere, vel cogita-
tu nos impedire satagunt, sed præcipuè à
studio Scripturarum sanctarum, & à lege *Prou. 11.
secundum*
Dei meditanda. Malignus (inquit Scri- *Septuag.*
ptura) nocet cum se commiscuerit Iusto:
odit autem sonum tutelæ. Nocet quippe
commiscendo se Sanctis, id est, suas conce-
ptiones, & perturbationes ingerens, quas
quia à sanctis meditationibus Scripturarū
nouit

nouit impediri, nihil sic refugit, nihil sic impedire conatur. Ideo dicitur sonum tutelae odisse. Quae enim maior tutela contra omnia illius irruentia tela, quam studium verbi Dei? Hanc vero legem, quam in medio cordis mei habere cupio, & tanquam thesaurum custodire (quod Hebraei

Nullus apex in Scriptura non thesaurum continet. Chryf. ho. 3. ad Roman.

indicant) scrutari perpetuo desiderio. Est autem scrutari peruestigare assidue, & diligentissime, in qua nec vocula, nec apex, nec syllaba est, quae ingentem thesaurum non habeat. Vnde ait quidam Sanctorum, idem nobis in Scripturis sanctis faciendum, quod aurifusorum pueri faciunt, qui minuta etiam fragmenta curiosè cõquirunt.

Conf. lib. 11. c. 2.

O bone Iesu, quanto labore, quãto sudore, quanta perseuerantia de profundissimis terrae visceribus metalla, argentum, & aurum eruuntur? Quid in sacris literis faciendum nobis, in quibus diuitiae immortales, & vita ipsa nostra posita est? Quare S. Augustinus, qui id optimè norat, nolebat in aliud, quam in meditatione legis tuae defluere horas, quas inueniebat liberas à necessitatibus reficiendi corporis, & intentionis animi, & seruitute, quam hominibus debebat. En quomodo expendendae horae. Nec mirum. Nouerat enim in Scripturis sanctis viam te posuisse salutis humanae ad eam vitam, quae post hanc mortem futura est.

Et lib. 7. c. 7.

116 Suscipe me secundum eloquium
tuum, & viam.

QVI dixerat, susceptor meus es, cur
orat, vt suscipiatur, nisi quia magis, ^{Suscipi} petit, vt
magisque suscipi & indiget, & optat? ^{imbecil-} Sus-
cipie, inquit, me tanquam labentem, & ^{lus.} in-
nutantem, ne cadam: ne te subtrahas, sed
suscipe me: cuius enim pedes stare pote-
runt in infirmitate tanta, nisi te suscipiē-
te, confirmante, tenente, & supra petram
statuente?

Deinde suscipe solus omnipotens Me- ^{Et, vt e-}
dicus infirmum, & susceptum tuum sana: ^{ger.}
qui sanas contritos corde, & alligas con- ^{Psal. 146.}
tritiones eorum. Quod vtique non pos-
ses, nisi numerares multitudinem stella-
rum, & omnibus eis nomina vocares.
Nam infirmitates meae non corporis, sed
cordis sunt, quas ipse solus medicus cura-
re possis, qui & omnipotens es, & fecisti,
ac refecisti me: & unguenta conficis suauitatis:
nec deficient opera tua. O qualis
infirmitas? qualis Medicus? quanta medi-
camenta?

Et, vt
Clicens.

Suscipe tanquam clientulum susceptum
tuum. Nam nemo in causa tanta efficax
potest esse patronus, nisi qui donas debita,
nihil perdens. Patronus ex misericordia:
ad misericordiam à iustitia prouocans,
apud misericordiam causam meam agens.

Y Por-

Susceptio
nis huius
vita est
fructus.

Ambros.

Coloss. 3.

Porro finis huius susceptionis est, ut vi-
uam. Quomodo enim potest non in æter-
num viuere, quem sempiterna vita susce-
pit? quem totum sibi Christus assumpsit?
qui totus Verbi est? cuius vita abscondita
est in Christo Iesu? Viuam susceptus à te
etiam in hac vita ob veram lætitiã, &
elongationem à vitæ huius ærumnis? vi-
uam in gratia, viuam in spe, viuam de te,
cui solum agglutinatus viuere possim.

Act. 17.

Psal. 35.

Alioqui nec vita hæc misera, vita est, nec
viuere dicendus est, qui tibi non spirat,
de te viuit, in te mouetur, & est. Viuam
verius in alia, quæ verè vita est: quoniam
apud te est fons vitæ. Inde hauriam sine
defectu, sine satietate, sine fastidio. Su-

Promissio
Dei erigit
ad peten-
dum.

Ijai. 41.

scipe ergo me, & viuam. Sed intoleran-
dæ præsumptionis videretur, dicere. Su-
scipe me, nisi promissum tenerem secun-
dum eloquium tuum, quo id promisisti.
Suscepit te, inquis, dextera Iusti mei. Su-
scipiam te ego Protector tuus. Vt hoc igitur
postulare auderem ipse fecisti: tuo te
chirographo conuenio, qui nostrum chi-
rographum sustulisti. Nos fecimus chiro-
graphum mortis, tu scripsisti chirogra-
phum vitæ.

Non confundas me ab expectatione
mea.

Ne sit fru- **E**XPECTANS te viriliter agam, & su-
stra expe- sinebo te, quia spes non confundit.
Ex-

IN PSAL. CXVIII. 507

Expecto securus auxilium tuum, promissum tuum, faciem tuam. *Quæ enim est expectatio mea, nisi tu Domine, apud quem & substantia mea est? Expectatio mea vita æterna est. Non confundas me, non erubescere facias, tanquam expectatione frustratum. Sed quis verè speravit in te, & confusus est? Sed plus audeo. Tremens dico, sed audeo tamen. Ne confundaris ipse ab expectatione tua. Quid enim expectasti de me? an vt facerem vuas, & feci labruscas, & spinas? Aliud expectasti, & aliud inuenisti: fructus expectasti, spinas protulisti: ne confundaris ab expectatione tua. Ecce truncus iste Adam spinosus, non nisi spinas profert. Sed, si tu omnipotens infereris medullis meis spiritum tuum, proferam fructus vitæ, fructus tuos, fructus honoris, & honestatis. Inse-
 re te mihi medullitus, vt eos pariam. Inse-
 re vicissim me in te, & fient emissiones meæ
 malorum puniceorum: vel vt in hebræo, paradisi deliciarum. O Saluator, & susceptor meus, in hoc glorificaberis, quia potens, & suavis es.*

117 Adiuua me, & saluus ero, & medita-
 bor in iustificationibus tuis semper.

TA N Q V A M responsum fuerit mihi in silentio, Si non vis confundi

Y 2 ab

ab expectatione tua, non intermittas meditari iustificationes meas, sentiens istam meditationem plerumque animæ languoribus impediri, compellor orare, adiua me: ut & saluus factus ex accepto beneficio non segnior, sed vigilantior fiam; & grato animo in tua lege, tuisque iustificationibus mediter, non frequenter, sed semper. Semper enim in illis superest, quod quærā: ubi & tua beneficia, & tua iussa, & tuam dulcedinem, & ex alloquio tuo nouam sapientiam hauriam.

118 Spreuisti omnes discedentes à iudicijs tuis, quia iniusta cogitatio eorum.

Peccatores nihil, & nugæ sunt.

Soph. 3.

Eccl. 1.
Sperni à

IN græco, ad nihilum deduxisti. Tales omnino sunt, qui discedunt à lege tua, tales abs te æstimantur. Qui enim recedunt à lege, & mandatis tuis, à te discedunt: quos merito per Prophetam quisquilias, & nugas vocasti, dicens. Nugas, quia à lege recesserunt, congregabo. Discedunt autem non locorum spatijs, sed inobedientiæ elongatione, non vijs, sed vitijs. Nec subduntur maiestati, nec seruiunt benefactori, nec congruunt regulæ: superbi pariter, & cæci. Merito contempti, & despecti, & ad nihilum redacti, & pro nihilo habiti, quando vniuersa vanitas, qui non timet Deum, & eius mādāta nō seruat. Quo quid mi-

IN PSALM. CXVIII. 509

miserius dici, aut excogitari possit? Quid enim est sperni à te? Legō, & timeo. Cōfusi sunt, quoniam Deus spreuit eos. Legō, & contremisco. Audiuit Dominus, & spreuit, & ad nihilum redexit valde Israel. Considero opera Dei, & deficit in me spiritus meus. Quod nemo possit corrigere, quem ille despexerit. O tortuosas vias filiorum Adam. Et recedunt à te, & superba deiectione, atque inquieta lassitudine tutos se, & felices esse posse præsumunt. Quam verè iniusta dicitur cogitatio eorum, quæ tam foedè, tam iniquè, tam insipienter fallitur? Iniusta cogitatio, quia superbiunt: iniusta, quia rectitudini non coaptantur, nec eorum vita tuæ voluntati respondet. Peruersæ enim cogitationes rectas non pariunt operationes: nec potest quisquam opere placere tibi, qui cogitatione non placet. Denique si peruersæ cogitationes à se separant, & omnes cogitationes eorum contaminatæ sunt, merito à te ad nihilum redacti, nihili reputantur.

Deo quātum malū
Psal. 82.
Psal. 77.
Eccel 14.

¶ Præuaricantes reputaui omnes peccatores terræ: ideò dilexi testimonia tua.

PRÆVARICANTES, & recedentes à Deo idem sunt, quod Hebræa vox sonat. Sanctus Hieronymus quasi explicans
Peccatores scoria sunt.

Y 3 quod

quod dictum est, Spreuisti, trāstulit, scoria
am reputasti. Et reuera scoria, & nihil sūt,
qui à Deo recedunt, & à lege eius præuar-
ricantur. Cum contra de adhærentibus illi
dictum sit. Nimis honorati sunt amici tui
Deus. Et idem ipse contestetur, ac dicat.
Quicumque glorificauerit me, glorificabo
eum: qui autem contemnunt me erunt i-
gnobiles. Quam miserum hoc, quā subli-
me illud. Sed & ego inhærens tuis placitis
Domine, tuoque exemplo, qui spreuisti
eos, sine dubitatione præuaricantes illos, &
nihil æstimauit.

Psal. 138.

1. Reg. 2.

Peccato-
res terræ
dicuntur
primò, id
est, Oēs,
toto orbe
&c.

secundò,
terram affi-
xi.

Jer. 17.

Gen. 3.

Isai. 65.

Luc. 15.

Et quoniam non priuata aliqua mea
causa; non quod mihi molesti essent eos
odiui, sed quia à te summa rectitudine re-
cedunt: idè non hos, vel illos, sed omnes
peccatores terræ, ybicunque tandem per
vniuersam terrā dispersi sint, odio habui,
& execror. Et alioqui meritò etiam pec-
catores terræ voco, quia recedentes à te in
terra scribentur: & terræ affixi, terræ inhiā-
tes, serpentino pane, id est, terra, & puluere
vescuntur, cum serpenti dictum sit à te ma-
ledicente, terram comedes. Et item Serpē-
ti puluis panis eius. Quomodo enim su-
pernis pascantur, & vitali tuo pane saturē-
tur, qui à te recedunt in regionem longin-
quam? Sed, quo eos impudentius legem
tuam præuaricari, tanquam si vile quid ef-
set, animaduerti, eo pretiosorem illam
habui, magisque sum admiratus, & idè
dilexi

dilexi testimonia tua.

120 Confige timore tuo carnes meas : à iudicijs enim tuis timui.

CV M legem tuam diligam , præuari-
cantes oderim , non tamen sine timo-
re iudiciorum tuorum esse possum. Timeo
enim à Iudicijs tuis.

Primò , à pœnis quas à te recedentibus
paras. Paueo gehennam : paueo Iudicis
vultum ipsis quoque tremendum Angeli-
cis potestatibus. Contremisco à dentibus
bestiæ infernalis , à ventre inferi , à rugiē-
tibus præparatis ad escam. Horreo vermē
rodentem , & ignem torrentem , fumum , &
vaporem , & sulphur , & spiritum procella-
rum. Hæc enim pars calicis eorum , qui à
te recedunt. Quis mentis , aut sensus com-
pos credendus est , qui ad hæc non contremi-
seat?

*Timentur
primò pœ-
næ.
Eccl. 51.*

Timeo secundò , à iudicijs tuis : quia
oculi tui lucidiores Sole , qui inuestigant
secretiora ventris , multa vident in me fœ-
da ; quæ ipse non agnosco. Tenebræ , lippitudo ,
mei ipsius nimia vicinitas , & quasi
superpositum obiectum impediunt me.
Timeo , ne quid in abyfso cordis mei la-
teat , quod me lateat , & tibi displiceat.

*Bern. ser.
16. in Can-
tic
Psal 10.
Secundò ,
occulta
peccata.
Eccl. 23.*

Timeo tertio , à iudicijs tuis , ne quando
iustissimè manum tuā ab auxilio serui tui
retrahas , & cadam. Quis enim stabit nisi
titubāti , & corruenti fulmenta manus tuæ

*Tertio , ne
Deus de-
serat.*

S. Leo ser.
7. de Epi.

singulari clementia supponas. Audio denuntiantem vnum è Doctoribus tuis. Et hæc sanctis causa est tremendi, atque metuendi, ne ipsis operibus pietatis elati deferantur ope gratiæ, & remaneant in infirmitate naturæ. Vidimus Cedros Libani

Psal. 35.

prostratas: vidimus expeditè, velociterque currentes impegisse, & corruisse. Iudicia tua abyssus multa. Superbia, ingratitude,

Psal. 118.

tepor inuenta sunt in me. An hæc non iustissimè manum tuam retrahunt? Sed miserere mei secundum iudicium diligētium nomen tuum. Discam non superbè sapere; discam humiliter sentire; sed pietate magistra, non pœna. Nam quæ formidolosa magis pœna, quam si subtracta manu sinas me à te labi? Auertat hoc misericordia tua. Quod vt constanter fiat, confige timore tuo carnes meas.

Petitur timor castus.

Timui quidem quæ dixi, & tamen timorem efflagito, sed cum, qui configat carnes meas, timorem castum, quem caritas non mittit foras: timorem, quem amor non expellit, sed fouet, sed nutrit, sed auget. Ad mensuram quippe amoris hic timor crescit, qui non timet pœnam sed oculos Dilecti veretur offendere. Hic timor, ait Spiritus tuus, gloria, & gloriatio, & fiducia exultationis. Hic verè, & solus non quouis modo, sed clauis configit carnes.

Eccl. 1.

August.

Quia amore iustitiæ peccatum ipsum deputat pœnam; & vniuersas carnales concupi-

cupiscentias affigit Cruci, vt dicere possimus Christo confixus sum Cruci: dum nō solum carnalibus vitijs, verum etiam ipsis elementis mundi huius mortuos non esse probamus, illuc habentes oculos animæ nostræ defixos, quo nos sperare debemus momētis singulis migraturos. Quis enim ita carnalibus sensibus mortuus est, verè carnem suam crucifixit, vt concupiscentias clavis comprimat, & spiritualium bonorū delectatione vsque ad perfectionem crescente victoria carnem perimat. Quomodo enim luxuria sentiatur, vt ait Bernardus, vbi nec vita ipsa sentitur, vtpote à sublimioribus absorpta?

Cass. Inst.
l. 4. c. 35.

¶ Ain, id est, Fons, vel oculus.

Octonarius XVI.

121 **F**Eci iudicium, & iustitiam: nō tradas me calumniantibus me.

122 Suscipe seruum tuum in bonum: non calumnientur me superbi.

123 Oculi mei defecerunt in salutare tuum: & in eloquium iustitiæ tuæ.

124 Fac cum seruo tuo secundum misericordiam tuam.

Y s seri-